

ת"פ 66368/02/19 - מדינת ישראל נגד אמיר פרדה

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 66368-02-19 מדינת ישראל נ' פרדה

לפני
מאשימה
נגד
נאשם

כב' השופטת הבכירה, דלית שרון-גרין
מדינת ישראל

אמיר פרדה ע"י ב"כ עו"ד מ. לוי - סניגוריה ציבורית

החלטה מבוא

1. לפניי בקשה, שבעיקרה ועל פי מהותה היא בקשה לביטול כתב אישום, מכח סעיף 149(4) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, לפיה העובדות המתוארות בכתב האישום אינן מהוות עבירה.
2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 18.10.18 בשעה 23:55 או בסמוך לכך, בפארק גנדי בעיר יקנעם, סיפק הנאשם לל.צ., שהוא קטין יליד שנת 2001, כוס וודקה, שהיא משקה משכר. בהתאמה, הואשם הנאשם בעבירה לפי סעיף 193א(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").

טענות הצדדים

3. **ב"כ הנאשם** טען בעל פה ובכתב כי המשקה סופק לקטין על ידי בן דודו (סבו של הנאשם וסבו של הקטין הם אחים), וכי ניתן לראות בסיטואציה זו כשתייה בחוג המשפחה, לפי הגדרת סעיף 193א(2). לטענתו, כוונת המחוקק הייתה להחריג שתיית אלכוהול עם בני משפחה כעבירה, משום שבני המשפחה הם בעלי אינטרס לפקח על הקטין שלא יסתבך לאחר השתייה.
- טענה חלופית שהעלה היא כי בהתחשב בגילו המבוגר יחסית של הקטין ובהפרש הגילאים הקטן בינו לבין הנאשם, הרי שמדובר בזוטי דברים.

בהתאם לכל אחת משתי החלופות, בקש לזכות את הנאשם.

4. **המאשימה** טענה בעל פה ובכתב כי הפרשנות אותה מציג הסנגור למונח "חוג המשפחה", מנוגדת ללשון החוק ולכוונת המחוקק. החוק נוקט בלשון "חוג משפחתו" ולא "בן משפחה", זאת במטרה להכיר במצבים בהם הקטין שותה תחת השגחת האחראי עליו (הורה, אפוטרופוס או מי שהקטין נתון בהשגחתו) בחיק המשפחה.

הן הצעת החוק והן עמדת היועץ המשפטי לממשלה ביחס לתיקון, הדגישו את הצורך במיגור שתי תופעות; האחת, שתיית אלכוהול מרובה על ידי קטינים והשניה, לפיה בגירים "שאינם אחראים על הקטין" מספקים משקאות משכרים לקטינים. היועץ המליץ לצמצם את הסייג כך שיחול רק על "האחראי על הקטין" ולא על בן משפחה אחר, שעלול לכלול "בן דוד קרוב לגילו של הקטין".

מכאן, שאספקת אלכוהול לקטין, על ידי בן דודו, באישון לילה, במקום ציבורי, היא בדיוק מסוג האירועים שהמחוקק בקש לאסור.

דין והכרעה

5. סעיף 193א(2) לחוק קובע כי:

"המספק משקה משכר לקטין או הרוכש משקה משכר בעבור קטין, במקום ציבורי, שלא הנוכחות האחראי על הקטין ובהסכמתו או שלא בחוג משפחתו, דינו - מאסר שישה חודשים; בסעיף קטן זה, "אחראי על קטין" - הורה, הורה חורג, אפוטרופוס, או מי שהקטין נתון במשמורתו או בהשגחתו, לפי דין או לפי הסכמה של הורה, הורה חורג או אפוטרופוס".

6. אין חולק כי הנאשם סיפק משקה משכר לקטין במקום ציבורי, שלא בנוכחות האחראי על הקטין ושלא בהסכמתו. בנוסף, אין מחלוקת כי הדבר נעשה סמוך לחצות הלילה.

7. בדברי ההסבר להצעת חוק המאבק בתופעת השכרות (הוראת שעה), התש"ע - 2009 (הצעות חוק הממשלה - 469, ו' בטבת התש"ע, 23.12.2009) (להלן: "**הצעת החוק**") נסקרה הבעיה המתרחבת של צריכת אלכוהול מופרזת על ידי קטינים, על השלכותיה על הקטינים ועל הסדר הציבורי, בדגש על צריכת אלכוהול במקומות ציבוריים ובשעות לילה מאוחרות. בנוסף נדון הקושי המתעורר מעקיפת האיסור על מכירת אלכוהול לקטינים, באמצעות רכישת האלכוהול על ידי בגירים והעברתו לידי הקטינים, באופן המוציא מכלל האחריות הפלילית את שלושת המעורבים בעסקה; המוכר, הקונה והקטין.

8. בנוסף, עיינתי בעמדת היועץ המשפטי לממשלה מיום 23.2.2010 שהוגשה לחברי ועדת חוקה, חוק ומשפט, לצורך הדיון בהצעה לתיקון 109 לחוק העונשין, שעניינו איסור רכישת משקאות משכרים בעבור קטין. בסעיף ג. לנקודות הדיון, הציע היועץ המשפטי לממשלה לצמצם את הסייג, כך שרק "אחראי על קטין" יהיה רשאי לספק לו משקה משכר. עוד צויין מפורשות כי עמדתו היא שאין להתיר זאת ל"כל" בגיר בן משפחה, שיכול לכלול גם אח גדול או **בן דוד קרוב לגילו של הקטין** (ההדגשה לא במקור. ד.ש.).

9. הדוגמא שנבחרה על יד היועץ המשפטי לממשלה ממחישה כי המונח "חוג משפחתו" אינו יכול להכיל מצב של אספקת אלכוהול לקטין, בשעת לילה, במקום ציבורי על ידי בן משפחה שאינו האחראי על הקטין, ולא כל שכן, שעה שמדובר בבן דוד מדרגה שניה, שפער הגילאים בינו לבין הקטין הוא, לכל היותר, שנתיים.

10. לגישתי, אין ספק שאת המונח "חוג משפחתו" יש לפרש, פשוטו כמשמעו. קרי, כאשר הקטין מוקף במעגל בני משפחתו. אין חובה, על פי לשון הסעיף, ש"חוג המשפחה" בהכרח יכלול בעת שתיית האלכוהול את האחראים על הקטין, שהלא אז נוצרת כפילות בין שתי האפשרויות שמנה המחוקק. ברם, חוג המשפחה חייב לכלול קבוצה של בני משפחה, שעובדת היותם בני משפחה היא החוט המקשר ביניהם.

11. ל"חוג המשפחה" יכולים בהחלט להכנס אירועים דוגמת סעודת שבת, בה שותה הקטין אלכוהול במהלך הקידוש, מסיבת חג או טקס חתונה וכיוצא באלה אירועים משפחתיים, במסגרתם מקובלת שתיית אלכוהול. במהלך אירועים כאלה, שעה שהקטין מצוי בחיק משפחתו, אין ספק שהוא נתון להשגחתם של בגירים, שטובתו של הקטין עומדת לנגד עיניהם, גם אם אין מדובר ב"אחראי על קטין" כהגדרתו בחוק. במצב כזה, סמך המחוקק על בני המשפחה שישגיחו על הקטין, יודאו שאין הוא שותה לשכרה ואין הוא גורם נזק כלשהו לעצמו או לסביבתו.

12. יש לזכור את המטרות שלשמן חוקק הסעיף, ביניהן, מניעת שתיית אלכוהול על ידי צעירים, באופן בלתי מבוקר, אשר עלול לגרום להם נזק פיזי ונפשי ולהביא להתנהגות פרועה, שתגרור אחריה אלימות כלפי בני אדם ורכוש. מטרה נוספת, המהווה למעשה אמצעי להשגת המטרה העיקרית, היא מניעת עקיפת האיסור על מכירת אלכוהול לקטין, באופן בו נרכש האלכוהול על ידי בגיר, ומסופק לקטין לאחר מכן.

13. בראי מטרות החיקוק, ברי שעובדת היותם של הנאשם והקטין בני דודים מדרגה שניה, אין בה כדי להכניס את מעשי הנאשם לגדר הסייג. אדרבא, באספקלריה זו, מעשי הנאשם הם, כטענת התביעה, בדיוק מסוג המעשים אותם התכוון המחוקק למנוע. עובדת היותם של הנאשם והקטין בני משפחה, היא מקרית ושולית לאירוע, שמהותו היא שתיית אלכוהול על ידי צעירים, ביניהם הקטין, במקום ציבורי באישון לילה.

14. מכאן, שקבלת פרשנות ההגנה, מנוגדת לשאיפת המחוקק להילחם בתופעת צריכת האלכוהול בקרב קטינים. תופעה זו שהלכה וגברה בשנים האחרונות, הביאה למעורבות קטינים, שהיו תחת השפעת אלכוהול, בתאונות דרכים, בעבירות אלימות וסמים, ואף גרמה לניסיונות אובדניים אצל בני הנוער (ראה דוח מרכז המחקר והמידע של הכנסת, מריה רבינוביץ, "צריכת אלכוהול בקרב ילדים ובני נוער ויישום התכנית הלאומית לצמצום הצריכה המופרזת של האלכוהול", עמ' 4 (23.7.2012)).

15. **על יסוד האמור, לא אוכל לקבל את פרשנות ההגנה למונח "חוג משפחתו", ועל כן, אין לי אלא לדחות את טענת ההגנה לפיה עובדות כתב האישום אינן מהוות עבירה.**

16. בשולי טענותיו, הוסיף ב"כ הנאשם טענה כי בשים לב למכלול הנתונים, ביניהם גילו המבוגר, יחסית, של הקטין והפרש הגילאים הקטן בין הנאשם לקטין, מדובר בזוטי דברים.

17. סעיף 34ז. לחוק קובע כי אדם לא יישא באחריות פלילית למעשה, אם, לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך.

18. לקחתי בחשבון את העובדה שהקטין היה כבן 17 שנה בעת האירוע, וכי הנאשם היה באותה עת כבן 19 שנה.

19. רצונו של המחוקק, כפי שהוא בא לידי ביטוי בלשון החוק ובדברי ההסבר לו, הוא למנוע מצבים דומים לזה המתואר בכתב האישום. בחינת מעשי הנאשם והעמדתם במבחן מטרות אלה, מגלות כי אין מדובר במעשה קל ערך כלל וכלל. כך מבחינת טיב המעשה ונסיבותיו; בגיר צעיר, כבן 19 שנה, סיפק אלכוהול לקטין במקום ציבורי בשעת לילה מאוחרת, גם אם תוצאות מרחיקות לכת נבלמו מבעוד מועד. כך בוודאי מבחינת האינטרס הציבורי, שהרי מטרתו העיקרית של המחוקק, למנוע צריכת אלכוהול על ידי קטינים במקומות ציבוריים באישון לילה - סוכלה בשל מעשי הנאשם. לא זו אף זו, מטרת העל סוכלה בסיועו של הנאשם, שהוא בגיר צעיר, הרשאי לרכוש אלכוהול על פי חוק, ובכך נפגעה גם מטרת המשנה.

20. **אשר על כן, אני דוחה גם את הטענה בדבר זוטי דברים.**

לאור האמור, נקבע להקראה נוספת ליום 18.9.19, שעה 08.30.

עד למועד זה תשלם ההגנה את כל ההליכים המקדמיים בהם יש בדעתה לנקוט.

נוכח ההסכמות העובדתיות הרחבות בין ב"כ הצדדים, לא מצאתי צורך לעיין בתיק החקירה. התיק יוחזר לתביעה באמצעות המזכירות.

המזכירות תעביר החלטה זו לב"כ הצדדים ותזמנם למועד שנקבע.

ניתנה היום, ט' סיוון תשע"ט, 12 יוני 2019, בהעדר הצדדים.